

F. t. l. om forstærkning af Ribe dige m. v.

		Mill. kr.	
Alternativer	Anlæg af fremskudt dige fra Emmerlev Klev til grænsen..	77,5	
		Forstærkning af Højer dige og Emmerlev dige	43,0
		Forstærkning af Højer dige og forhøjelse af Snurom dige	32,5
Alternativer	Forstærkning af Ribe dige..	66,0	
		Anlæg af tilbagetrukket dige foran Ribe by	16,0
		Anlæg af ca. 46 km bærmelveje	17,0

Udvalgsbetænkningen har ikke behandlet spørgsmålet om, hvorledes udgifterne til den forøgede beskyttelse skal afholdes, men har forudsat, at dette gøres til genstand for forhandling mellem staten, amtskommunerne, kommunerne og digelagene.

Ganske vist er en fordeling af anlægsudgifterne på de beskyttede ejendomme den almindelige vej, som anvises i lov nr. 53 af 10. april 1874 om diger til beskyttelse mod oversvømmelser fra havet (med senere ændringer). Det samme gælder for kystsikringsanlæg, jfr. lov nr. 235 af 12. juni 1922. Digeloven sigter imidlertid nok i første række på situationer, hvor det beskyttede område er nogenlunde let at afgrænse, og sigter vel nok også typisk på spredt bebyggelse i landbrugsområder. I det foreliggende tilfælde er det i første række hensynet til i en katastrofesituation at undgå tab af menneskeliv og de værdier - økonomiske, kulturelle eller af anden art - der findes i egentlige bysamfund, der kan bære investeringer af den størrelsesorden, der er tale om. Det følger heraf, at det samlede, beskyttede interessfelt har en sådan bredde, at en fordeling af de samlede anlægsudgifter på de direkte beskyttede værdier og interesser er meget upraktisk.

Endvidere er anlægsudgifterne af en sådan størrelsesorden, at de praktisk bedømt ikke lader sig tilvejebringe, medmindre det offentlige deltager i deres tilvejebringelse.

Forholdet er da også det, at de eksisterende digeanlæg ved den jyske vestkyst i Ribe og Sønderjyllands amter er tilvejebragt med støtte af offentlige midler. Nogle eksempler skal nævnes:

a) Lov nr. 92 af 30. april 1909 om anlæg af et havdige fra Vester Vedsted til Store Darum i Ribe amt (Ribe dige) bestemte, at staten af den anslåede anlægsudgift på 1.780.000 kr skulle udrede 1.055.000 kr., lodsejerne 675.000 kr. og amtskassen 50.000 kr. Staten lånte mod amtsgaranti lodsejerbidraget mod en forrentning på 4 pct. p. a. og en årlig ydelse på 4½ pct.

b) I henhold til lov nr. 196 af 10. maj 1922 om anlæg af et havdige fra Vester Vedsted i Ribe amt til Søndernæs i Tønder amt skulle staten udrede $\frac{2}{3}$ af en anslået anlægsudgift på 2 mill. kr., amtskasserne 86.000 kr. og lodsejerne resten.

c) Samme andel skulle staten udrede i henhold til lov nr. 77 af 29. marts 1924 om forhøjelse af diget på Manø og af diget fra Vester Vedsted til Store Darum samt anlæg af dige på Rømø og fra Store Darum til Tjæreborg bakker. Anlægsudgifterne var anslået til 2.393.000 kr. Resten skulle udredes af lodsejerne bortset fra, hvad amter og kommuner måtte yde.

d) I sidste halvdel af 1930'erne anlagdes et havdige på Mandø med et statstilskud på $\frac{2}{3}$.

Ministeriet for offentlige arbejder har efter modtagelsen af udvalgsbetænkningen optaget forhandling med Sønderjyllands amtskommune, Ribe amtskommune samt de berørte kommuner og digelag for at finde en løsning på, hvorledes anlægsudgifterne kan inddækkes. Ministeriet har herved stillet i udsigt, at man ville fremsætte lovforslag om statens deltagelse i tilvejebringelse af anlægsudgifterne. Man har yderligere tilkendegivet, at det for staten ikke er afgørende, hvorledes den resterende del af udgifterne fordeles mellem amtskommune, kommuner og lodsejere (digelag).

Da forskellen i anlægsudgifter for de fornævnte alternativer såvel til beskyttelse af Tønder marsk som til beskyttelse af Ribe marsk er betydelig, er det en konsekvens af statens økonomiske medvirken, at staten må tage standpunkt til, hvilken af de af stormflodsudvalget fremlagte løsninger man fra statens side anser det for rimeligt at vælge.

I så henseende er der enighed mellem ministeriet, Ribe amtskommune og vedkommende kommuner om, at en forøget beskyttelse af Ribe marsk bør ske ved en forstærkning af det eksisterende Ribe dige.

Med hensyn til digebeskyttelsen for Tønder marsk har ministeriet været indstillet på at fremme også denne del af sagen på grundlag af stormflodsudvalgets betænkning. Imidlertid gør det forhold sig gældende, at tilvejebringelse af en øget digesikring for Tønder marsk på den danske side af den dansk-tyske grænse for at få fuld nyttevirkning må ledsages af en tilsvarende forøget beskyttelse på den tyske side af grænsen. Man har fra ministeriets side været indstillet på at indlede orhandling med den slesvig-holstenske landsregeringfi Kiel med udgangspunkt i en forstærkning af de bestående diger, idet ministeriet har ment, at staten ikke vil kunne deltage i den større udgift, som er forbundet med anlæg af et fremskudt dige